

1. DOEL

Het doel van dit document is het vastleggen van locatie specifieke onderwerpen op het gebied van pedagogiek voor de locatie. Samen met het algemene pedagogisch beleid (PED-bel01) vormt dit document het complete pedagogisch beleid.

2. AFKORTINGEN, DEFINITIES EN HULPMIDDELEN

BKR	Beroepskracht-kind-ratio
LOC	Lokale oudercommissie
MT	Management Team
PED-bel01	Pedagogisch beleid algemeen

3. INHOUD

3.1 Inleiding

Op de benedenverdieping van Pipeloi zit het KDV en op de eerste verdieping de BSO. Er zijn aan drie kanten buitenruimtes, direct grenzend aan de groepen, met velerlei speel- en ontdekmogelijkheden. We vinden het belangrijk dat kinderen veel buiten spelen, en daar is dan ook veel aandacht voor.

We willen kinderen een plek bieden waar ze zich welkom voelen en kunnen zijn wie ze zijn. De opvang vindt plaats vanuit de veiligheid van de eigen groep. Als kinderen zich veilig en zeker voelen, zullen ze uit zichzelf op verder onderzoek uitgaan.

In enkele woorden omschreven biedt Pipeloi opvang vanuit de volgende pedagogische uitgangspunten:

- respect voor kinderen
- betrokkenheid bij het kind en het gezin
- in een huiselijke en gezellige sfeer
- op een plek waar het leuk is; plezier is belangrijk
- met veelzijdige en uitnodigende speelmogelijkheden
- waar kinderen elkaar kunnen ontmoeten en samen met/naast andere kinderen kunnen spelen.
- met veel aandacht en kansen voor de ontwikkeling van kinderen

Dit alles gebeurt binnen duidelijke structuren, zoals een vaste dagindeling, vaste groepen, en vaste rituelen en regels. Daar hebben kinderen houvast aan en daardoor voelen ze zich veilig. Kenmerkend aan Pipeloi is de overzichtelijkheid van de locatie - ook al is het een hele grote locatie - en dat er veel aandacht is voor kind en gezin. Samenwerking met ouders vinden we heel belangrijk. We zijn ervan overtuigd dat een goede band tussen ouders en pedagogisch medewerkers belangrijk is voor het welbevinden van het kind en voor het goed kunnen volgen van de ontwikkeling.

We kijken naar wat kinderen bezig houdt en spelen daarop in. We geven daarbij vooral aandacht aan positieve initiatieven van kinderen, en formuleren zoveel mogelijk positief wat de bedoeling is. In plaats van 'niet rennen in de gang' zeggen we: 'in de gang lopen we rustig'. Negatief of ongewenst gedrag proberen we zoveel mogelijk te negeren, en proberen

we om te buigen door te zeggen of voor te doen wat we wél van het kind verwachten of welke mogelijkheden er wél zijn.

3.2 Groepsindeling

Het KDV biedt opvang aan kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar, de BSO aan kinderen in leeftijd van 4 tot 7 jaar.

Het KDV heeft twee babygroepen (0-2 jaar), twee peutergroepen (2-4 jaar), één groep voor kinderen van 0 tot 4 jaar, en een halve dagopvanggroep (een Spelenderwijsgroep) voor kinderen van 2 tot 4 jaar. Op de babygroepen zitten per dag maximaal 8 kinderen met twee pedagogisch medewerkers. De peutergroepen bestaan uit maximaal 16 kinderen op een dag met twee pedagogisch medewerkers. De 0-4 groep bestaat uit maximaal 12 kinderen (is afhankelijk van de leeftijd hoeveel er mogen) met twee pedagogisch medewerkers.

De BSO heeft drie groepen voor kinderen van 4 tot 7 jaar, en op de benedenverdieping is één groep voor kinderen van 4 tot 5 jaar op maandag-, dinsdag- en donderdagmiddag. Op die groepen zitten maximaal 20 kinderen per dag met twee pedagogisch medewerkers. Op de BSO is een 'open deuren' beleid. Dat wil zeggen dat de kinderen op hun eigen groep eten en drinken of verjaardagen vieren, maar daarnaast zelf mogen weten op welke groep zij gaan spelen. Op de drukke dagen in schoolweken blijven de kinderen na 17.00u op hun eigen groep, behalve als iedereen buiten is.

In de vakanties zijn de kinderen van alle groepen het eerste uur (of de eerste 3 kwartier) op de Duveltjes. Daarna splitst iedereen op naar de eigen groep. Aan het eind van de dag zitten de kinderen dan soms ook over één of twee groepen verdeeld en niet allemaal op de eigen groep.

Er is ook een VSO (VoorSchoolse Opvang)-groep. Deze is open van 7.30u tot 8.30u en daar zitten kinderen in de leeftijd van 4 t/m 12 jaar.

Ieder kind heeft één pedagogisch medewerker als mentor. Dat is in de regel degene die het kind de meeste dagen ziet. De mentor doet de kennismaking, de observaties en de oudergesprekken.

Op dagen dat er minder kinderen zijn - bijvoorbeeld in vakanties maar ook structureel op bepaalde dagen – werken groepen samen. Op het KDV is dat goed te realiseren voor de twee baby- en de twee peutergroepen, die naast elkaar zitten en een tussendeur hebben. Ieder kind heeft daar als tweede stamgroep de andere baby- of peutergroep. Ouders geven hiervoor toestemming in Konnect (ouderportaal).

Bij de BSO is het samenwerken van groepen ook goed mogelijk: de groepen zijn van dezelfde leeftijd en er is een open deuren beleid, waardoor kinderen al vaak op andere groepen spelen. Ieder kind heeft daar als tweede basisgroep een andere BSO-groep. De Duveltjes en het Trollenhol zijn aan elkaar gekoppeld, en de Boefjesburcht en de Elfenvallei.

Voor al deze groepen geldt: als er op één groep teveel kinderen aanwezig zijn gezien de BKR (beroepskracht-kindratio) en op de andere groep minder dan de maximale BKR, dan gaan er één of meer kinderen in de andere groep eten en drinken. Ouders geven hiervoor toestemming in Konnect (ouderportaal).

3.3 Uitwerking van de vier opvoedingsdoelen

In de wet worden vier opvoedingsdoelen gesteld aan de kinderopvang. Dit zijn: het bieden van emotionele veiligheid, het ontwikkelen van persoonlijke competenties en van sociale competenties, en het overdragen van waarden en normen.

Het werken aan deze doelen is verweven in hoe we met de kinderen omgaan, in de activiteiten die we aanbieden, in de afspraken, in de inrichting van de ruimtes, etc. Hieronder staat beschreven hoe we aan ieder doel specifiek werken.

3.3.1 Het bieden van emotionele veiligheid

Hieraan werken we door:

- kinderen serieus te nemen in hun gevoelens, door ons in te leven in het kind en het te laten voelen of weten dat het mag zijn zoals het is.
- het werken met een vast team medewerkers per groep, en de richtlijn dat altijd minimaal één vaste medewerker aanwezig is op een dag.
- het werken met stamgroepen als veilige basis. Daar werken we aan een groepsgevoel, o.a. door samen te eten en drinken, in een huiselijke sfeer. Van daaruit kan het kind verder 'de wereld' verkennen, als het er zelf aan toe is.
- een vaste dagindeling, die houvast biedt aan de kinderen (m.u.v. van baby's, die vaak nog een eigen ritme hebben. Voor hen is het juist beter om daar zoveel mogelijk bij aan te sluiten.)

3.3.2 Ontwikkelen van persoonlijke competenties

We werken met thema's, en gebruiken daarbij de Startblokkenmethode. Via de thema's werken we aan de ontwikkeling van persoonlijke competenties. Het thema is de leidraad en inspiratiebron voor allerlei dagelijkse en minder dagelijkse activiteiten.

Startblokken gaat uit van de notie dat kinderen nieuwsgierig zijn en van alles willen leren en ontdekken. Kinderen leren het meest op het moment dat ze geboeid zijn door iets, iets wat voor hen op dat moment betekenisvol is. Het is belangrijk dat de groepsleiding daarop in weet te spelen, door kansen te grijpen en te creëren, waarmee kinderen zélf aan de slag gaan. Want het is vooral de eigen activiteit van kinderen die hun ontwikkeling bevordert. De 'echte' wereld neemt een belangrijke plaats in: kinderen willen doen wat ze volwassenen zien doen. Kijk maar eens hoe snel een kind al weet hoe je een telefoon vasthoudt! Zo is bijvoorbeeld tafel dekken voor kinderen een hele interessante activiteit, waaraan ook van alles te leren is: wat hebben we allemaal nodig, kun je de kaas naar de tafel brengen (motoriek), hoe heet iets (taal), hoeveel bekers (tellen), etc.

De rol en taken die de pedagogisch medewerkers hierin hebben, is:

- bewust sturing/leiding geven aan leer- en ontwikkelingsprocessen
- zorgen voor een samenhangend en gevarieerd aanbod van materialen, activiteiten, etc
- meedoen aan ontwikkeling en verdieping van de spelactiviteiten, o.a. door mee te spelen

We vinden het belangrijk dat kinderen steeds een stapje verder komen in hun zelfredzaamheid en zelfstandigheid. Dat leren kinderen door zelf dingen te doen en door plekken te hebben om met andere kinderen te spelen, zonder continu toezicht van

groepsleiding, zeker als ze in de BSO-leeftijd zijn. De groepsleiding weet waar de kinderen aan het spelen zijn, en gaan er regelmatig even kijken, maar ze zijn niet constant bij het spel aanwezig. Zo leren kinderen langzamerhand steeds beter zelf oplossingen te zoeken. En ze weten dat als er iets is of als ze er niet uitkomen, dat ze de groepsleiding erbij kunnen halen. We helpen het kind z'n mogelijkheden te ontdekken en te ontwikkelen. Daarbij hoort dat we kinderen ruimte geven.

Er is niet altijd direct toezicht op ieder kind. Soms zijn er één of een paar kinderen even alleen buiten, omdat de pedagogisch medewerker binnen bezig is. Omdat de BSO boven in het gebouw zit en de groepsleiding dus relatief ver weg is als ze niet buiten zijn, is de regel dat een kind niet alleen buiten is, maar altijd met twee kinderen of meer, waarmee er onderlinge zorgzaamheid gewaarborgd is. Bij vijf kinderen of meer, gaat er een pedagogisch medewerker mee naar buiten.

We hebben geen computers voor de kinderen. Bij ons kunnen de kinderen met elkaar spelen en van elkaar leren in allerlei vrij spel, knutselactiviteiten, bezig zijn met thema's, buiten spelen en meedoen bij dagelijkse activiteiten zoals tafel dekken, drinken inschenken, etc.

3.3.3 Ontwikkelen van sociale competenties

In de kinderopvang zijn veel kansen en mogelijkheden voor het ontwikkelen van sociale competenties, doordat kinderen er in een groep samenzijn en samen leren. In een groep leren kinderen te delen, te wachten op elkaar en te luisteren naar elkaar. Al heel jong ontmoeten kinderen andere kinderen, bijvoorbeeld als ze elkaar al kruipend tegenkomen. Zo krijgen ze interesse in anderen zoals zichzelf. Wat oudere kinderen, die bijvoorbeeld samen een toren aan het bouwen zijn, leren hoe ze af moeten stemmen. Als ze dat niet (meteen) zelf kunnen, helpt de groepsleiding hen hoe ze dat zelf kunnen doen. We observeren eerst of ze er zelf uitkomen. Als ze er niet, of niet op een prettige manier uitkomen, helpen we ze. Soms is alleen al het voor ze benoemen wat nu precies het probleem is, al voldoende om ze zelf te tot een oplossing te laten komen. En soms bieden we verschillende oplossingsmogelijkheden aan, waardoor ze weer verder kunnen denken of doen. Als kinderen zelf een oplossing hebben gevonden, zijn ze daar vaak heel tevreden over en is de motivatie om samen verder te spelen groter dan wanneer een volwassene iets voor ze heeft bedacht. Sommige kinderen hebben een beetje hulp nodig om wat weerbaarder te worden. We helpen ze om tegen een ander kind zinnigjes te zeggen als: "Dat wil ik niet", of "Dat vind ik niet leuk".

3.3.4 Het overdragen van waarden en normen

Dit doen we door:

- zelf het goede voorbeeld te geven, bijvoorbeeld door naar een kind toe te lopen als we iets willen zeggen.
- zo veel mogelijk op een positieve manier te reageren op kinderen
- het hebben van huis- en gedragsregels, bijvoorbeeld we blijven aan tafel tot de groepsleiding zegt dat een kind van tafel mag
- veel aandacht te besteden aan positief gedrag, veel – oprechte – complimenten te geven als ze iets goeds aan het doen zijn. Daarbij is het belangrijk om concreet te zijn,

bijv. 'wat knap dat je zo lang hebt geprobeerd je knoop dicht te doen'. Gewenst gedrag benoemen en benadrukken we, en ongewenst gedrag negeren we zoveel mogelijk.

- een kind af te leiden van de zaak waar het 'nee' tegen zegt en strijd uit de weg te gaan. Dit kan door iets anders aan te bieden, een taakje te geven, of door zelf mee te spelen en het spel om te buigen.
- als dat nodig is, even een time-out in te lassen voor een kind bij ongewenst gedrag. Dat kan door een kind even uit de situatie te halen, dat hij/zij even ergens anders gaat zitten.

3.4 De tijden dat er wel en niet afgeweken wordt van de beroepskracht-kindratio

De beroepskracht-kindratio (BKR) is de verhouding tussen het aantal benodigde beroepskrachten en het aantal aanwezige kinderen op de groep. Deze beroepskracht-ratio hangt af van de leeftijden van de kinderen. Deze getallen zijn wettelijk vastgelegd.

Bij minimaal tien uur aaneengesloten opvang, mag er gedurende maximaal 3 uur per dag worden afgeweken van de BKR. Het KDV is iedere dag meer dan tien uur aaneengesloten geopend en op de BSO is dat het geval tijdens schoolvakanties en schoolverlofdagen.

Op de BSO mag er op opvangdagen na schooltijd maximaal een half uur per dag afgeweken worden van de BKR.

KDV

Op het KDV werken normaal gesproken twee pm's op een groep. De diensten zijn van 7.30u/7.45u tot 17.15u, en van 8.45u tot 18.15u/18.30u. De tijden waarop wordt afgeweken van de BKR zijn:

- van 8.00u tot 8.45u (vóór 8.00u is nog niet de helft van het aantal verwachte kinderen aanwezig): 0,75 uur
- van 13.30u tot 15.00u, pauzes pm's: 1,5 uur
- van 17.15u tot 18.00u (na 18.00u is minder dan de helft van het aantal kinderen nog aanwezig): 0,75 uur

De tijden dat er in ieder geval niet wordt afgeweken van de BKR zijn tussen 8.45u en 13.30u en tussen 15.00u en 17.15u.

BSO, bij hele dagen opvang

Op de BSO wordt er tijdens vakanties en schoolverlofdagen gewerkt met diensten van 7.30u/7.45u tot 17.15u en van 9.00u tot 18.15u/18.30u

Tussen 13.30u en 15.00u wordt er een half uur pauze gehouden per medewerker.

De uren dat er afgeweken wordt dan de BKR zijn:

- van 8.15u tot 9.00u (vóór 8.15u is nog niet de helft van het aantal verwachte kinderen aanwezig): 0,75 uur
- van 13.30u tot 14.30u/15.00u (pauzetijd): max. 1,5 uur
- van 17.15u tot 18.00u (na 18.00u is minder dan de helft van het aantal kinderen nog aanwezig): 0,75 uur

De tijden dat er in ieder geval niet wordt afgeweken van de BKR zijn tussen 9.00u en 13.30u en tussen 15.00u en 17.15u.

BSO, bij opvang na schooltijd

Vanaf de start van de BSO-tijd is het aantal volgens de BKR benodigde pm's aanwezig. Als er twee pm's werken, is de eerste dienst afgelopen om 17.30u.

Het tijdstip dat er afgeweken wordt dan de BKR, is van 17.30u tot 18.00u (na 18.00u is minder dan de helft van het aantal kinderen nog aanwezig) = 0,5 uur afwijken van BKR.

De tijden dat er in ieder geval niet wordt afgeweken van de BKR zijn tussen de start van de BSO-tijd om (op z'n vroegst) 12.00u en 17.30u.

3.5 Evaluatie van het pedagogisch beleid

De LOC bespreekt één keer per jaar met de locatiemanager het pedagogisch beleid van de locatie en geeft advies daarover. De locatiemanager neemt het advies van de LOC mee naar het locatie-overleg, en eventueel naar het MT.

Het team bespreekt ook één keer per jaar het pedagogisch beleid, tijdens een locatie-overleg. Indien nodig wordt het beleid aangepast.